

ماده ۱- به منظور پیشگیری از نفوذ افراد منحرف و تبهکار در حوزه های علمیه ، حفظ حیثیت روحانیت و به کیفر رساندن روحانیون متخلف ، دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت تحت نظارت عالی مقام معظم رهبری با وظایف و تشکیلات و اختیارات زیر ایجاد می گردد
(وظایف))

ماده ۲- وظایف دادسرا و دادگاه ویژه بشرح ذیل می باشد
الف - اقدامات لازم جهت پیشگیری از وقوع تخلفات و جرائم در محدوده مسائل قضائی
ب - ارشاد در امور خلاف شان
ج - رسیدگی به جرائم روحانیون و پرونده هایی که به نحو موثری با اهداف این دادسرا مرتبط است
(تشکیلات))

الف - دادسرا

تبصره - در اجرای وظایف و اهداف مندرج در مواد یک و دو، دادسرای ویژه روحانیت می تواند از طریق مراکز حوزوی، سازمان تبلیغات اسلامی، مرکز امور مساجد و سایر نهادهای مرتبط به امور روحانیت اقدام نماید، نهادهای * فوق در زمینه اجرای موارد مذکور موظف به همکاری با دادسرای ویژه روحانیت می باشند

ماده ۳- دادستان ویژه روحانیت توسط مقام معظم رهبری منصوب خواهد شد

ماده ۴- مسئولیت ، ریاست و نظارت همه دادسراها به عهده دادستان منصوب خواهد بود

ماده ۵- دادستانی مرکز (دادستان منصوب) دارای معاون قضائی ، معاون بررسی و پیشگیری ، معاون اداری مالی ، معاون امور استانها ، دفتر دادستانی و دفتر حفاظت و گزینش خواهد بود. شرح وظایف هر کدام توسط دادستان * منصوب ابلاغ می گردد

ماده ۶- تشکیلات هر دادسرا عبارت است از : دادستان ، معاون ارشاد ، تحقیقات و امور اجرائی ، مدیر اداری و مالی * . و به تعداد کافی دادیار و کادر اداری

ماده ۷- عزل و نصب دادستانها و دادیاران دادسراها و ویژه شهرستان با اخذ تمایل از آنان به عهده دادستان منصوب خواهد بود

تبصره - در صورت ضرورت جابجائی قضات فوق الذکر بدون تمایل، موضوع قبلاً در جلسه متشکل از دادستان

* منصوب و معاون قضائی او و رئیس شعبه اول دادگاههای ویژه روحانیت بررسی و به تصویب می رسد

ماده ۸- معاونین دادسراها به پیشنهاد دادستان همان دادسرا و ابلاغ دادستان منصوب تعیین خواهد شد

ماده ۹- دادسرای ویژه روحانیت در شهرها و یا حوزه های قضایی مشروحه ذیل تشکیل می گردد

- تهران: استانهای تهران و سمنان 1

- قم: استانهای مرکزی و قم و شهرستان کاشان 2

- مشهد: استانهای خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان 3

- اصفهان: استانهای اصفهان (به استثنای کاشان)، یزد و چهارمحال و بختیاری 4

- شیراز: استانهای فارس، بوشهر، کهگیلویه و بویراحمد 5

- تبریز: استانهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان 6

- ساری: استانهای گلستان و مازندران 7

- اهواز: استانهای خوزستان و لرستان 8

- کرمان: استانهای کرمان و هرمزگان 9

- همدان: استانهای کرمانشاه، کردستان، همدان و ایلام 10

* - رشت: استانهای گیلان و قزوین 11

ب - دادگاه

ماده ۱۰- حاکم شرع شعبه اول دادگاه ویژه روحانیت از سوی مقام معظم رهبری منصوب می گردد

* ماده ۱۱- حذف شد

ماده ۱۲- کارمندان دفتری دادگاه با هماهنگی حاکم شرع شعبه اول تعیین می گردند

((صلاحیت ها))

ماده ۱۳- دادسراها و دادگاههای ویژه روحانیت در موارد ذیل صالح به رسیدگی می باشند

* الف - کلیه جرائم روحانیون

ب - کلیه اعمال خلاف شان روحانیون

ج - کلیه اختلافات محلی محل به امنیت عمومی در صورتی که طرف اختلاف روحانی باشد

د - کلیه اموری که از سوی مقام معظم رهبری برای رسیدگی ماموریت داده میشود

تبصره ۱- در مواردی که دادرسی ویژه، رسیدگی به پرونده ای را به سایر مراجع قضایی ذیربط واگذار نماید. مراجع مذکور موظف به رسیدگی می باشند

تبصره ۲- در مورد بند ج رسیدگی با هماهنگی دستگاههای ذیربط صورت می گیرد

تبصره ۳- کلیه اتهامات اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان، نمایندگان مجلس شورای اسلامی،

وزراء و معاونین آنها، معاونان و مشاوران رؤسای سه قوه، سفرا، دادستان و رئیس دیوان محاسبات، دارندگان پایه

قضائی، استانداران و فرمانداران و جرائم عمومی افسران نظامی و انتظامی از درجه سرتیپ و بالاتر، و مدیران کل

اطلاعات استانی که به لحاظ روحانی بودن نامبردگان فوق پرونده آنان در دادرسی و دادگاه ویژه روحانیت مطرح

می گردد و نیز کلیه اتهامات نمایندگان مجلس خبرگان رهبری و ائمه جمعه در دادرسی و دادگاه ویژه روحانیت تهران

* رسیدگی خواهد شد

ماده ۱۴- دعای حقوقی و مدنی علیه روحانیون مطابق قوانین در دادگاههای مدنی و حقوقی رسیدگی خواهد شد مگر

موارد خاصی که برحسب ضرورت رسیدگی آن ((به نظر دادستان منصوب)) در دادگاه ویژه اصلح باشد

در این صورت دادرسی و دادگاهها موظفند که با درخواست دادرسی و دادگاه ویژه پرونده را ارسال نمایند

ماده ۱۵- سایر دادرسیها در اموری که نسبت به روحانیون از آنها سلب صلاحیت گردیده، حق ورود، تحقیق و تعقیب

را ندارند، مگر با اجازه دادستان ویژه حوزه قضایی مربوطه

ماده ۱۶- روحانی به کسی اطلاق می گردد که ملبس به لباس روحانیت باشد یا در حوزه مشغول تحصیل باشد یا اگر

به کار دیگری مشغول است عرفاً روحانی محسوب گردد

ماده ۱۷- تخلفات قضات و کارمندان دادرسی و دادگاه ویژه که در حین یا به سبب خدمت مرتکب شده اند، زیر نظر

نظر مستقیم دادستان منصوب و رئیس شعبه اول دادگاه مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت

آئین دادرسی

((جرم))

ماده ۱۸- هر فعلی یا ترك فعلی که مطابق قوانین موضوعه یا احکام شرعی قابل مجازات یا مستلزم اقدامات تأمینی

و تربیتی باشد، جرم محسوب می گردد

تبصره - اعمالی که عرفاً موجب هتك حیثیت روحانیت و انقلاب اسلامی باشد، برای روحانیون جرم تلقی میشود

: ماده ۱۹- جرائم میتواند دارای سه حیثیت باشد

. حیثیت الهی: از جهتی که تجاوز به حدود و مقررات الهی است - 1

. حیثیت عمومی: از جهتی که محل نظم و امنیت عمومی و هتك حیثیت جامعه و روحانیت گردد - 2

. حیثیت خصوصی: از جهتی که موجب ضرر مادی یا معنوی به شخص یا اشخاص معین حقیقی یا حقوقی شود - 3

ماده ۲۰- تعقیب متهم از حیث حق الهی مطابق موازین شرعی و از حیث حق الناس منوط به شکایت شاکی خصوصی

. و از حیث حقوق عمومی به تشخیص دادستان است

تبصره - گذشت شاکی خصوصی موجب توقف رسیدگی به جهات دیگر جرم نمی گردد

ضابطین

ماده ۲۱- ضابطین دادگستری برحسب وظیفه موظف به اجرای دستورات دادرسی ویژه می باشند

ماده ۲۲- نیروهای ضابط موظفند به محض اطلاع از اتهام یا وقوع بزه موضوع صلاحیت دادرسی ویژه، مراتب را

به دادستان دادرسی ویژه گزارش و بدون کسب مجوز از هر گونه اقدامی خودداری نمایند

ماده ۲۳- در مورد جرائم مشهود، ضابطین موظفاند فوراً اقدامات لازم را برای حفظ آلات و ادوات و آثار و علائم و

دلایل جرم و جلوگیری از فرار متهم و یا تبانی بعمل آورند و تحقیقات مقدماتی را انجام و در اسرع وقت موضوع را

* به دادستان دادرسی ویژه اطلاع دهند

* ماده ۲۴- حذف شد

ماده ۲۵- دادسرا می تواند برای انجام تحقیقات و اجرای احکام دادسرا و دادگاه افرادی را راسا استخدام نماید. این افراد * در زمان انجام مأموریت در حکم ضابطین قضائی می باشند

وظایف و اختیارات دادستانهای شهرستانها

ماده ۲۶- دادستان شهرستان به عنوان جانشین دادستان منصوب ، کلیه مسئولیتهای قضائی و اداری دادسرا از جمله : موارد ذیل را به عهده دارد

الف - تعقیب متهمین

ب - صدور احکام دستگیری و تفتیش

ج - ارجاع پرونده به شعب دادسرا و نظارت بر جریان پیگیری و اظهار نظر در مورد کلیه قرارها

د - صدور کیفرخواست

ه - اجرای احکام دادگاه

و- صدور قرار تعلیق تعقیب در جرائم خفیف و یا امور خلاف شان

تبصره ۱ - دادستان شهرستان موظف به اجرای دستورات قضائی و اداری صادره از جانب دادستان منصوب می باشد.

تبصره ۲- در امور مهمه دادستان شهرستان موظف است قبل از اقدام به دستگیری یا احضار یا اجرای حکم دادگاه موضوع را به اطلاع دادستان منصوب برساند

تبصره ۳- اجرای وظایف بند (ب) و (و) فقط در اختیار دادستان و در غیاب وی جانشین او می باشد

ماده ۲۷- در غیاب دادستان دادسرا ، یکی از دادیاران با انتخاب وی به عنوان جانشین وظایف دادستان را انجام خواهد داد.

ماده ۲۸- دادستان ویژه و دادیاران می توانند برای کشف جرم تحقیقات لازم را انجام دهند و کلیه ارگانها و نهادها و سازمانهای دولتی و اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند کلیه اسناد و مدارک مورد نیاز را در اختیار دادسرا قرار دهند. کسانی که همکاری لازم را به عمل نیاورند به عنوان عدم اجرای دستور مقام قضائی تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت * .

ماده ۲۹- نظر به گستردگی حوزه های قضائی دادسراهای ویژه ، دادسراهای مزبور علاوه بر موارد اعطای نیابت به دادسراهای ویژه دیگر ، در خصوص جرائم خارج از محل استقرار خود ، میتوانند به دادسراهای عمومی و انقلاب اسلامی همان حوزه نیز نیابت دهند و دادسراهای مزبور حسب مورد موظف به انجام درخواستهای فوق می باشند . ماده ۳۰- احاله پرونده از حوزه ای به حوزه قضائی دیگر در اختیار دادستان منصوب خواهد بود

ماده ۳۱- اتهامات شرکا معاونین و مرتبطين متهم روحانی در دادسرا و دادگاه ویژه مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت

ماده ۳۲- در خصوص تعقیب کیفری دارندگان پایه قضائی به جز قضات که لازم است قبلاً توسط دادسرای ویژه درخواست تعلیق شود و دادسرا و دادگاه انتظامی قضات ظرف مدت ۲۰ روز موظف به اظهار نظر می باشد و در غیر این صورت یا در موارد اضطراری ((به تشخیص دادستان منصوب)) اقدام قضائی خواهد شد و موضوع به * اطلاع ریاست قوه قضائیه خواهد رسید

تبصره - از آنجا که هدف قانونگذار از تعلیق قاضی قبل از رسیدگی به اتهام حفظ شئون قضا و قاضی می باشد در صورتی که متهم مایل باشد و کتباً تقاضای رسیدگی به پرونده را بنماید دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت می توانند بدون انجام تعلیق اقدام به رسیدگی نماید

ماده ۳۳- در جرائم جزئی که تحقیقات مقدماتی آن کامل شده یا نیاز به تحقیقات نباشد، دادستان بلافاصله ادعاینامه کیفری خود را در دادگاه مطرح نموده و دادگاه حکم صادر می نماید

* ماده ۳۴- قرارهای صادره بجز موارد زیر پس از موافقت دادستان قطعی است

الف - قرار بازداشت موقت که در صورت اعتراض متهم در فرجه قانونی توسط دادستان کل ویژه روحانیت یا معاون قضایی وی خارج از نوبت بررسی می گردد و چنانچه اعتراض متهم را وارد تشخیص دهند قرار بازداشت موقت را نقض و پرونده به منظور اخذ تأمین مناسب دیگر به شعبه صادر کننده قرار اعاده می گردد

ب - قرار منع تعقیب یا موقوفی تعقیب که در صورت اعتراض شاکی یا مدعی خصوصی در فرجه قانونی در دادگاه ویژه روحانیت قابل رسیدگی است.

ماده ۳۵- در موارد ذیل قرار بازداشت صادر می گردد

خوف فرار متهم - 1

خوف تبانی یا امحاء اثر جرم - 2

موارد مهمه از قبیل : جرائم ضد انقلابی ، مواد مخدر ، کلاهبرداری ، ارتشا ، قتل عمد و موارد مشابه - 3

مواردی که آزادی متهم موجب مفسده است : از قبیل هتك حیثیت نظام و روحانیت - 4

ماده ۳۶- قرارهای تأمین باید متناسب با نوع اتهام و دلایل توجه اتهام و شخصیت متهم باشد

ماده ۳۷- متهمی که با وثیقه یا کفالت یا وجه التزام آزاد شده باشد ، چنانچه در وقت مقرر بدون عذر موجه حاضر

نشود وجه التزام به دستور دادستان ضبط میشود و به وثیقه گذار یا کفیل نیزر اخطار میشود که ظرف مدت بیست

روز متهم را تسلیم نماید ، در صورت عدم تسلیم ، وجه الكفاله یا مورد وثیقه به دستور دادستان ضبط خواهد شد

تبصره - مفاد قرار و مقررات فوق باید به متلزم - کفیل - و وثیقه گذار تفهیم و به امضای وی برسد

ماده ۳۸- دادرسی می تواند شهود و مطلعین را احضار نماید ، در صورت استتکاف به دستور دادستان جلب خواهد شد

اختیارات و وظایف دادگاه

ماده ۳۹- دادگاه ویژه به جرائمی رسیدگی می کند که مطابق این قانون در صلاحیت دادرسی و دادگاه ویژه بوده و

پرونده امر از طریق دادرسی به همراه کیفر خواست به دادگاه ارائه شده باشد

تبصره - چنانچه دادگاه در خلال رسیدگی از جرائم جدیدی آگاه شود مجاز به رسیدگی و صدور حکم خواهد بود

ماده ۴۰- ارجاع پرونده به شعب دادگاه و ایجاد هماهنگی بین آنها و نظارت بر حسن جریان امور به عهده حاکم شرع

شعبه اول خواهد بود

ماده ۴۱- در صورت اختلاف بین دادرسی و دادگاه از جهت صلاحیت رسیدگی ، پرونده همراه دلایل طرفین جهت حل

اختلاف نزد ریاست شعبه اول دادگاه ارجاع خواهد شد ، نظر آن مرجع لازم الاتباع است

*ماده ۴۲- احکام دادگاهها باید مستدل و مستند به قوانین موضوعه و موازین شرع باشد

تبصره - در موارد استثنائی و مواردی که در شرع و قانون مجازات مشخصی تعیین نگردیده حاکم می تواند مستدلاً

بر اساس نظر خود اقدام به صدور حکم نماید

ماده ۴۳- دادگاه مجرمینی را که با ارتکاب جرم ، موجب هتك حیثیت و شئون روحانیت گردیده اند و یا افرادی که فاقد

صلاحیت پوشیدن لباس روحانیت هستند را به خلع لباس روحانیت (بصورت دائم یا موقت) محکوم می نماید

تبصره - کسانی که از حکم دادگاه در مورد پوشیدن لباس تخلف کنند به حکم دادگاه ویژه به مجازات تعزیری محکوم

خواهند شد

ماده ۴۴- اعضاء هیأت منصفه دادگاه ویژه روحانیت ۱۴ نفر خواهند بود و توسط هیأتی مرکب از دادستان کل ویژه

روحانیت ، رئیس شعبه اول دادگاه ، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی ، نماینده شورای سیاستگذاری ائمه جمعه سراسر

کشور ، نماینده شورای عالی حوزه علمیه ، از میان افراد روحانی شاغل در مشاغل فرهنگی ، حوزوی ، دانشگاهی ،

قضایی ، اداری و سایر مشاغل مرتبط بمدت دو سال انتخاب می گردند ، احکام ایشان توسط رئیس شعبه اول دادگاه

*صادر خواهد شد

تبصره ۱- در بند اول ماده فوق خود قاضی حکم را نقض و پرونده را جهت ارجاع به شعبه دیگر نزد ریاست شعبه

اول دادگاه ارسال می دارد

تبصره ۲- چنانچه دادستان مجرمی حکم ، رای صادره را خلاف موازین تشخیص دهد ، مکلف است بدوا اعتراض خود

را به قاضی صادر کننده حکم تذکر دهد. در صورت عدم قبول ، اجرا حکم را متوقف و پرونده را همراه نظریه مستدل

خود نزد دادستان منصوب ارسال مینماید ، در صورت تأیید اعتراض توسط دادستان منصوب حکم نقض و پرونده

جهت ارجاع به قاضی دیگر به شعبه اول دادگاه ویژه ارسال میشود. در صورت تأیید نظر اول و ادامه اختلاف رای

حاکم شرع شعبه اول متبع است

ماده ۴۵- کلیه هزینه های دادستانی ویژه روحانیت به عنوان يك سازمان مستقل دارای ردیف بودجه خاص پیش بینی و

اختصاص داده میشود.

- تبصرة - بیست درصد از کل بودجه مصوب دادستانی ویژه روحانیت خارج از شمول قانون محاسبات خواهد بود.
- ماده ۴۶ - قوه قضائیه کادر قضائی دادستانی ویژه را تامین خواهد نمود.
- تبصره - پست قضایی و تعیین گروه قضات داسرا و دادگاه ویژه روحانیت به پیشنهاد دادستان کل ویژه روحانیت و تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد بود. ابلاغ قضایی قضات حسب مورد پس از پیشنهاد دادستان منصوب یا رئیس شعبه اول دادگاه توسط رئیس قوه قضائیه صادر ولی تعیین شعبه و محل خدمت آنان حسب مورد توسط دادستان منصوب یا رئیس شعبه اول دادگاه خواهد بود، و کلیه حقوق و مزایای قضات شاغل در داسرا و دادگاه ویژه روحانیت از محل اعتبار قوه قضائیه پرداخت می‌شود.
- ماده ۴۷ - نقل و انتقال قضات داسرا و دادگاه ویژه که در دادگستری نیز شاغل می‌باشند با هماهنگی دادستان منصوب و رئیس شعبه اول دادگاه بر حسب سمت صورت می‌گیرد.
- ماده ۴۸ - احکام دادگاههای ویژه روحانیت از سوی محکوم علیه یا شاکی یا قائم مقام قانونی آنان قابل اعتراض است و در صورت عدم اعتراض در فرجه قانونی قطعی خواهد شد.
- تبصرة ۱ - چنانچه دادستان کل ویژه روحانیت احکام قطعی یا غیر قطعی دادگاه ویژه روحانیت را خلاف شرع یا خلاف قانون بداند نسبت به رأی صادره اعتراض نموده و عنداللزوم حکم را متوقف می‌کند و پرونده را جهت رسیدگی به دادگاه تجدید نظر ارسال می‌نماید.
- تبصرة ۲ - چنانچه دادستان مجری حکم رأی صادره را خلاف موازین تشخیص دهد بدو اعتراض خود را به قاضی صادر کننده تذکر می‌دهد. در صورت عدم قبول قاضی، پرونده را همراه با نظریه مستدل نزد دادستان منصوب ارسال می‌نماید و دادستان منصوب برابر تبصره یک اقدام خواهد کرد.
- تبصرة ۳ - چنانچه متعاقب اعتراض محکوم علیه یا شاکی یا تذکر دادستان کل ویژه روحانیت یا دادستان مجری حکم، قاضی دادگاه ویژه روحانیت متوجه اشتباه خود در حکم صادره شود، در صورتی که موضوع از مصادیق بند ب ماده ۴۹ باشد رأی اصلاحی صادر می‌نماید و در غیر اینصورت پس از نقض حکم، پرونده را جهت رسیدگی توسط شعبه دیگر به دفتر دادگاههای ویژه روحانیت اعاده می‌نماید.
- ماده ۴۹ - دادگاه تجدید نظر ویژه روحانیت مرجع رسیدگی به اعتراض است که پس از وصول پرونده و رسیدگی به شرح زیر اقدام می‌نماید:
- الف - در صورتی که رأی را صحیح و منطبق با موازین شرع و قانون بداند آن را ابرام می‌کند.
- ب - در صورتی که اساس رأی صحیح بوده ولی متضمن اشتباه جزئی در محاسبه محکوم به یا ماده استنادی و امثال آن باشد رأی اصلاحی صادر می‌نماید.
- ج - در صورتی که رأی صادره دارای ایراد ناشی از نقص تحقیقات باشد، دادگاه تجدید نظر موارد نقص را مشخص نموده و رأی صادره را نقض و پرونده را جهت رفع نقص به دادگاه بدوی رسیدگی کننده اعاده می‌نماید شعبه مزبور مکلف است پس از رفع نقص، حکم مقتضی صادر نماید.
- د - در صورتیکه رأی صادره دارای ایراد اساسی باشد آن را نقض نموده و رأساً رسیدگی و انشاء رأی می‌نماید آراء صادره از محاکم تجدید نظر قطعی است.
- ماده ۵۰ - هر شعبه از دادگاه تجدید نظر ویژه روحانیت از یک رئیس و دو مستشار تشکیل و با اکثریت آراء اتخاذ تصمیم می‌نماید، رئیس محاکم ویژه روحانیت که منصوب از طرف مقام معظم رهبری است رئیس شعبه اول دادگاه تجدید نظر نیز می‌باشد، تعیین تعداد شعب و قضات آن و ارجاع پرونده به آنان بر طبق این آئین نامه خواهد بود.
- ماده ۵۱ - محکوم علیه یا قائم مقام قانونی وی و دادستان کل ویژه روحانیت، مطابق قوانین مربوطه مجاز به تقاضای اعاده دادرسی در خصوص احکام قطعی دادگاههای ویژه روحانیت می‌باشند مرجع رسیدگی به تقاضای اعاده دادرسی و اتخاذ تصمیم در مورد آن، دادگاه تجدید نظر ویژه روحانیت می‌باشد دادستان منصوب یا نماینده وی می‌تواند در جلسه رسیدگی حضور یابد و نسبت به موضوع اظهار نظر کند.
- ماده ۵۲ - بجز در مواردیکه در این قانون تصریح شده است، وظائف و اختیارات قضات داسرا و دادگاه بر حسب مورد بر طبق مقررات عمومی آئین دادرسی کیفری می‌باشد.